

Kuntoutus
Y R I T T Ä J Ä T

Kuntoutusyrittäjien huomiot luonnoksista sote-valvontamaksuiksi

**Kuntoutusyrittäjät on n. 750 fysio-, toiminta-, puhe-, psyko-, musiikki-, ravitsemusterapeutin ja kuulon kuntouttajan valtakunnallinen etujärjestö.
Yritysten koko on tyypillisesti 1-3 henkeä.**

Juhani Saarinen, OTM, Suomen Kuntoutusyrittäjät ry

12.10.2023

Luonnokset sote-valvontamaksuiksi

- Esitetyt maksut luonnollisten henkilöiden ja yhden hengen yhtiöiden erillisistä maksuista kohtelevat samaan toimintaa eri yhtiömuodoissa perusteettomasti eri tavalla. Luonnollisen henkilön aluehallintoviraston palveluntuottajan rekisteröintimaksuksi esitetään alimmillaan 285 euroa ja osakeyhtiön tekemänä vastaavan palveluntuottajan rekisteröinti maksaisi 760 €.
- **Luonnollisen henkilön ja yhden hengen yhtiön eriäväkohtelu ei vaikuta perustellulta.**
- Vastaava ero on palveluyksikön rekisteröinnissä luonnollisen henkilön hyväksi 475 €.
- Luonnollisen henkilön pienyrityksen sote-toiminnan lupamaksut olisivat 285 + 475 eli 760 € ja yhtiömuotoisen vastaavasti 1710 €. Ero on y-tunnuksen muodosta riippuen lähes tuhat euroa. Ero ei ole perusteltu, jos toiminnan valvontakuormitus on molemmissa sama tai lähes sama, ja vain yhtiömuoto on erona.
 - Osakeyhtiössä lisävalvottavana on tyypillisesti yhden hallituksen varajäsenen konkurssitilanne ja oikeustoimikelyottomuus. Yhtään lain minimissään edellyttämää laajempaa selvitystä ei rekisteröitävän yhtiön hallitukseen tai varajäseniin ole syytä kohdistaa.
- Ensimmäisen työntekijän palkkaamisen ja yksinyrittämisen hintaero lupamaksuissa on nyt esitetty perusteettoman suureksi. Käytännössä valvontaviranomaisten näkökulmasta yhden tai kolmen työntekijän terveystalvontakuormitusten etukäteisvalvonnoissa ei voi olla suurta eroa.
- Hintaero muodostaa tarpeettoman kasvun esteen pienyrityksille ja jatkaa historiallista jakoa yksin toimiviin ammattiharjoittajiin ja yhtiöihin. Jaolle ei ole enää 2024 laissa perusteita.

HE 299/2020: Kustannustason tuli alentua, ei nousta kuten esitys antaa ymmärtää

- **Hallituksen esitys 299/2020 uudeksi sote-valvontalaiksi arvioi sivulla 43, että yksityisten palveluntuottajien maksurasitus tulisi kuitenkin kokonaisuudessaan laskemaan**
- **Nyt lausuttavana olevat maksuluonnokset eivät heijastele tätä luonnollisten henkilöiden eikä yhtiömuotoisten toimijoiden osalta.**
- Hallituksen esityksen maksuja alentava oletus perustui osittain siihen, että valvontaa kuten ennakkotarkastuksia vähennetään, mutta myös siihen, että julkisten toimijoiden mukaan tulemisen mittakaava alentaisi maksuja. Julkiset toimijat eivät rekisteröidy lain tarkoittamalla tavalla vielä vuonna 2024. Nyt näyttää kuitenkin siltä, että yritykset, erityisesti pienyritykset kustantavat julkisen puolen valvontaa ennen kuin julkisen puolen rekisteröinti käynnistyy. Tämä on valtion maksuperustelain ja hallituksen esityksen sote-toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun tavoitteiden vastaista.
- **Julkisen sektorin osuus toiminnan käynnistämisen kustannuksista tulisi jaksottaa siten, että ne voidaan laskuttaa julkiselta sektorilta 2026 alkaen.**

Maksujen tulee kohdistua kuten valvonnankin: riskiperusteisesti

- Maksuissa tulisi esitettyä tarkemmin huomioida toiminnan rekisteröinnistä ja etukäteisestä valvonnasta viranomaisille aiheutuvat kustannukset. Kustannuksia aiheutuu erityisesti riskialttiista toiminnasta ja sen rekisteröinnistä. Tämä on huomioitu esityksessä osin siten, että vaativan sosiaalihuollon palvelut ovat lupamaksuiltaan kalliimpia kuin muut sosiaalihuollon palvelut.
- Hyvin alkanutta jakoa riskialttiiseen ja vähäriskiseen ja myös edullisemmin valvottavaan ja rekisteröitävään toimintaan olisi jatkettava johdonmukaisesti.
- Käytännössä valvontamaksuja jakava tekijä voisi terveydenhuollossa olla osallistuminen potilaan lääkehoitoon ja siitä seuraava lääkelain mukaisen lääkehoitosuunnitelman laatimisvelvollisuus. Jos palveluyksikössä annetaan potilaalle lääkehoitoa tai määrätään lääkkeitä, ovat toiminnan riskit ja etukäteisen valvonnan määrä yleensä myös suurempia.
- Valviran terveydenhuollon *ammattihenkilöiden* viime vuoden 263 valvonta-asiasta lääkkeitä käsittelevien ammattiryhmiä oli yli 90 %. Lupa-asioista vastaava tilastoa ei ollut saatavilla.
- Kuntoutusalan yritykset ovat sote-valvonnan kannalta erittäin vähäriskisiä toimijoita, sillä asiakkaat eivät ole toiminnassa mukana ympärivuorokautisesti, eivätkä he ole kuntoutusyrityksen toimesta lääkehoidon kohteena. Tämän tulisi heijastua myös maksuihin siten, että maksut olisivat esitettyä alempia, koska toimintakin on vähäriskisempää ja näin ollen pienemmän etukäteisvalvonnan tarpeessa.

Lupien käsittelyajat ovat olleet kohtuuttoman pitkiä

- Suomen Kuntoutusyritykset ry haluaa tuoda lukijoiden tietoon, että erityisesti Etelä-Suomessa aluehallintoviraston myöntämät terveydenhuollon luvat ovat käsittelyssä kohtuuttoman pitkään. Käsittelyaika on avi.fi -verkkosivujen mukaan Etelä-Suomessa jopa neljä kuukautta.
- Lupahakemusten jonoutuminen voi vaikeuttaa siirtymistä uuden valvontalain mukaiseen toimintamalliin. Jonot olisi syytä purkaa viipymättä, jotta vaikeudet sekä valvontaviranomaisille että ennen kaikkea terveydenhuollon yritystoiminnalle voitaisiin minimoida.
 - 2024 voimaan tulevan valvontalain mukaan *Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevien ilmoitusten, lupahakemusten ja valvontasioiden käsittelyyn sovelletaan tätä lakia.*
 - **Nykyinen 4 kk jonotilanne huomioiden tämä tarkoittaa käytännössä sitä, ettei loppuvuoden aikana haettuja uusia lupia enää voitaisi myöntää, ellei jonoa pureta.**
 - **12.10.2023 Etelä-Suomen Avin edustajan kertoman mukaan jonoja pyritään purkamaan.**

Kuntoutus
Y R I T T Ä J Ä T

Kiitos!

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry